

Bucak tarafında, neredä her zaman yaz vakıdı kayet sıcak, su yaşayannara deyni en paalı sayılardı. Şindi dä hep ölä halk sayêr suyu yaşamaa deyni en önemni. Elbetki, nicä biler insan bütün dünnedä, taa zamanın-zamanından er üzündä susuz yok nasıl yaşamaa hiç birinä: olsun insan mı, hayvan mı osa kuş mu, fidan mı, ot mu. Bu problema taa önemni hem canına yakın duyulêr haliz Bucak steplerindä, çünkü burada siirek düşer yaamurlar, az kaar yaayêr. Ölä Allaa yaratmış burada bu topraa, angısı bulunêr Moldova devletindä üülen tarafında, neredä taa çoktan, şansora 200 yıldan zeedä, yaşêêrlar gagauzlar.

Ama pek meraklı, ani ilk kişilär, gelän Baurçu küüyünä, konmuşlar bir küçük dereciin boyuna, angısı alêr çeketmesini bir sızıntıdan, ona küüyün yaşayannarı deerlär – Olännin eri.

İnsan biler, ani su er altında çok var, ama pek derindä. Haliz su çok kerä düşer göktän, açan yaayêr yaamur, açan eriyer kaarlar, buzlar. Ozaman fidannar, çotuklar, otlar yaamurdan sora taa taazä, şıralı büüyêr, taa kolay taazä soluklan solumaa insana da olêr. Ama açan yaamêêr yaamur, da kurak tutêr, ölä burada olêr 5 yılın içindä bir-iki kerä, ozaman kayet zor insana yaşamaa, gücülä kurtarêrlar aylelerini. Ama ne arifmiş hem akıllıymış bizim dädularımız, neçin deyni onnarın vakıdında, kayedinnän zormuş yapmaa ellän pınar, ama onnar annarmışlar onun paalılını hem faydalını, onuştan savaşarmışlar kazmaa pınar sokaklarda. Aleksî pek sevinärdi, ani onun dädusu, angısı ölmüş 1942-nci yılda, yapmış kaavi taştan bir büyük hem derin pınar. O pınar büün dä izmet eder insana, doyurêr suylan dolayda yaşayannarı, hayvannarı, kuşları. Onun ürää sevgiyän doluydu ondan, ani pınarın adıydı “Acı İliyanın pınarı”, dädunun adına. Aleksî kendi-kendinä dedi: “Te dädum boşuna yaşamamış, brakmış belli bir iz toprakta”.

(Konstantin Kurdoglonun “**Bir yudum su**” annatmasına görä)

Nr. s/s	İtemnär	Ballar	
		L	L
1.	Verili soruşlara cuvap edin.		
	a) Acaba neçin Bucakta su en önemni sayılêr? (1 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____		
	b) Ne türlü er Bucak stepleri? (3 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____		
	_____		

2.	Ne söleer avtor gagauzların göçmennii için? (2 cümlä) _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3.	Nerelerdä ilk kişilər erleşärmişlär yaşamaa? Neçin? (3 cümlä) _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4.	Nedän Aleksinin ürää sevgiylän doluydu? Siz vardır mı işittiiniz, ani pınar bir kişinin adında olsun? Yazın. (5 cümlä) _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
5.	a) Verili tekstdän üç artistik kolaylı çıkarın, ne olduunu, belli edin. _____ _____ _____ _____ _____ b) Bir artistik kolaylınnan soruş cümlesi kurun. _____ _____ _____	L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2
6.	“ <i>Te düdum boşuna yaşamamış, brakmış belli bir iz toprakta</i> ”. Sayıklayarak, Aleksinin laflarının maanasını açıklayın. (4 cümlä) _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2

		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
7.	Verili teksttän çıkarın: a) iki kendili adlık;	L 0 1	L 0 1
	b) bir adlık, neredä vokal dönmesi var, hem bir işlik, neredä – konson dönmesi;	L 0 1 2	L 0 1 2
	c) iki düzülü nişannık, onların afikslerini belli edin.	L 0 1 2	L 0 1 2
8.	a) Teksttän başka-başka zaman formalarında üç işlik çıkarın, formalarını belli edin (<i>zaman, üz, sayı</i>).	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
	b) Verili teksttän üç tıfra çıkarın, onnarı laflarlan yazın.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
9.	Verili lafın fonetika analizini yapın: yaamur	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
10.	Verili lafın morfolojiya analizini yapın: sokaklarda	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

		L 0 2 3 4 5 6	L 0 2 3 4 5 6
14.	<p>Literatura avşamına Konstantin Kurdoğluya üürenicilerin adından bir <i>teklif</i> yazın. (<i>adres, saat, data, er sizin bakışınıza görü</i>) Aşaadaki istedikleri hesaba alın: I. Janranın strukturasını koruyun. II. Situaşiyayı dooru kullanın. III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
		L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
		L 0 1 2	L 0 1 2